

NAUJA GADYNE.

VOL. III

SCRANTON Pa.

KOVO 13 d.

1896 m.

NO 10.

Entered at the Post office of Scranton as second-class mail matter.

„Nauja Gadyne“ iszeina kas nedele.

„Nauja Gadyne“ ant metų kasztija 2 dol. ant pusės metų 1 dol.; į Europą ant metų kasztija 3 dol., ant pusės 1 dol. 50 cen.

Antraszas dėl korespondencijų ir užstellavimų.

„NAUJA GADYNE“
421 PENN AVE SCRANTON, P.

„Nauja Gadyne“ („New Era“).

Published weekly in SCRANTON Pa.
421 PENN AVE.

Subscription price yearly two dollars,
RATES OF ADVERTISING

One inch one month	\$1.00
One inch one year	\$10.00
Two inches one year	\$20.00

KĄ GAL DARBININKAS MATYTI PHILADELPHIJOJE.

Philadelphijoje netoli City Hall randasi didelė krautuvė Johno Wanamaker'io, užimanti visą škvėrą.

Ašz ne kalbėsiu jums apie daugumą tavorų, surinktų toje krautuvėje, man tas nedaug rupi. Sznėkėsiu apie abrozus, kurie kabo ant vidurinės sienos, ant antros kartos. Ten kabo jų septyniolika ir iš jų ašz patėmysiu jums tikt kelis.

Didelis abrozas po kairei parodo mums antpūlį francuziszkų pėstininkų kirassijėrų ant vokiszkų pėstininkų (6-tą rugpjucio 1870 m.) mes matome pulką francuziszkų raitelių, plieninituse kivėrituse su žirgų vėdegomis, su apszarvūta krtine, isztiesė kardus virszun lekia pirmyn idant pasiekti eiles prieszų. O vokiecziai

3 eilėse susirengę, atsigulę, suklupę ir atsisoje, sutinka antpūlikus baisia ugnia isz savo karabinų. Dumai apniaukia vokieczius, kulkos duzgena ir seja myrį ir sumiszimą francuzų eilėse. Lavonai krinta, suzeisėje svyrūja ant žirgų, bet užpakalines eiles stumia pirmyn ir pulkas lekia per lavonas suzeisčius, pargriuvsius žirgus, juant slauzti neprietielių eiles. Ne kurie drąsumai szoka pirmyn į vokieczijų burį... Koks tai baisus ir sujudinantis vaizdas! Pamislykit, broliai, kad kiekviena isz parodytų ezia ypatų — tai nėra tik tai kirassijėriu ar pėstininku, pamislyk kad jie yra žmonėmis... kad kiekvienas isz jų turi savo giminę, prietelius, kuriūs paliko namieje, o pats nuvėjo žudyti artimus savo... už ką? dėl ko?... Tą žino gal but ciesoriai ir jų artimieji tarnai, kurie žiuri tikt isz tolo į mirtiną musztynę...

Pamislyk, brolau, kas laiko kareivius eilėse ir stumia jųs žudyti prieszus. Tamsumas, prietarai, paklusnumas valdžiai, taip vadinama disciplina o kitaip — eilės kareivių iszszibertu ir jie visi, metę ginklus, butu apsikabinę broliszkai, palikę kovą patiems virszininkams. Pamislyk, kiek tai gyvasezių žmonės deda dėl karunavotų nevidonų ir dėl savo tamzybės, jei aprasztoje musztynėje po Rezonville isz 500 francuzų liko tikt 178 gyvi?...

Vyriausia vietą tarpe tų abrozų užima teplionė Petro Fritel'o po paraszų: „The Conquerors“ — (užkariautojai).

Ant bingaus žirgo raitas joja Julius

Cezaris *), Romėnų imperatorius. Išbėgęs, rustus jo veidas, galva vainikuota, akys žvelgiantios prieszakyn, dūda jam išzveidė ypatos tarsi paskirtos dėl išpildymo didžiū veikalu. Paskui jį seka vėlavneszis su maža raudona vėliava.

Po kairei, ant dviracio žirgų traukiama, žengia Sezostris (**), Aigyptėnų užkariautojis. Aigyptiszi aprėdalai, aukso dabiniai, veidas smarkus...

Užpakalyje Sezostrio matosi žiaurus veidas Attilos***), vadovo Hunnų, skerdiko svieto, jo ilgi usai, augsza kepurė....

Užpakalyje Cezario, užsimislyjęs, ramus, tylintis, žengia Napoleonas Bonaparte, francuzų cėsorius, kurs visą savo gyvastį praleido bekariaudamas, pergalejo visą Europą, suardė jos karalystes ir tikt szalotis Maskolijos pasirodė už jį stipresniu.

O vienoje eilėje, su Cezariu, po deszinei žvalgytojo, žengia pirmyn Aleksandras (karaliavo 336 — 323 Kristui negimus), Makedonijos karalius. Jis įveikė kūne visą sav žinomą svieta—Graikiją, Aigyptą ir Persiją; kiek jis žmonių išpjojė, kiek namų sudegino — nesuskaitoma....

O paskui Aleksandrą seka Tamerlans, anas garsus Mongolų Khanas, kurs paveldė visą Aziją ir pusę Europos (gyveno 11 amžyje Kristui užgimus).

*) Julius Cezaris, romėnas, garsus kariauninkas gyveno 80 metų priesz Kristaus gimimā. Užkariavo Galliją (dabartinę Francuziją ir Szveicariją) ir apsigarsino valdonu romėnizskos valstijos. Jis parnakino tiesas liktūlak iszrinktinū urėdinkū ir valdė valstiją kalpo savistovus valdonas. 44 m. Kristul dar negimus jis tape nutūdytas per sūkalbininkus, kuriū tarpe buvo ir Brutus, jo numyletas prietelulis.

**) Sezostris, karjautojas ir aigyptėnų valdonas gyveno 8000 m. priesz Kristaus gimimā.

***) Attila, Hunnų vadovas IV -tam amžyje Kristul užgimus — užpūlė Europā ir iszputyjo daugybę szaliū.

Toliaus matyt Nebukhadnazari aną narsų Babylonijos vieszpatį (604 — 56 Kristul dar negimus).

Karolis Didis — vokiečių cėsoris (gyveno 9-am amžyje Kritui užg.) baigia eilę „uzkariautojų“.

Paskui jūs visus seka vėlianesziai, karveiviai, ženklai, vėliavos, ragotinė...

Ir eina jie nežinė isz kur, tarsi giltinės tarnai, palikdami užpakalyje tusztenybę...

O greta, abipus kelio, kuriūm žengia szita baisinga procesija, guli nesuskaitom mos mynios lavonų. Guli lavonai vyrų, jaunikaiczių, moteriszkių, kudikių.... kiek jų.... nesuskaitomai!... vaisius neliautinių karių, musztynių, pjovyniū anų garsingų jų vyrų, garsingų skerdikų, kurie įsmeigė akis prieszakyn žengia iszpalengvo pirmyn, negrįždami atgal...

Sziurpu darosi žmogui pamislyjus apie tas baisybes, apie tiek gyvaszių prazudytų, tiek amzių sugaiszintų ir dėl ko?—dėl garbės vieninteliū ypatų, karunavotų, vainikūtų, kurie apszaukdami savę dievo paszuntiniais, reikalavo garbės, paklusnumo, aukų, viso ko žmonija galėjo jiems dūti.

Visi tie terionai ir szimtai jiems panėszzių, anie Nėronai, Ivanai, Narsus, Dionizai ir tt. keliasi isz numirusiųjų omenėje žvalgytojaus ir grasina jam ir tu matai valdžią visūse jos pavidalūse svietai ant prapulties.

Darbininke! prisiztiurėk tam abrozui ir tegul kersztas ir paniekinimas dėl priesvartos apima tavę, tegul meilė dėl nelaimingos žmonijos, paveiktos, gulinczius dulkėse, uzdega tavo szirdį!

Nueik, brolau, toliau į deszinę pusę ir pamatyk vėl naują vaizdą: Kristupā Koliumbā Saliamankos universitete ginantį savo plianą atradimo kelio į Indiją, keliaujantį vakarus. Pasenę, bet jaunas

dvasėj, paraudonavęs nū karszcio, su žemlapių rankoje, jis išsguldo savo mislis susirinkimui „mokslinečių“.

Prieszakyje sėdi vyresnysis ir atsirėmęs ant biblijos, žiuri paniuriai į Kolumbą. O jo draugai, mokinti profesoriai? Vienas su neapykanta žiuri į drąsumą, kurs skelbia atvirai savo mislis, kiti jūkiasi ir szidyja išz beprocio ir visas „mokytas“ susirinkimas rods panėszus į bandą vilkų, kurie rengiasi praryti atėjuną.—

Kolumbus paveikė vienok visus trukdymus, jam pasisekė gauti laivynę nū Szpanų karaliaus, jis atrado Ameriką ir „senos pelėdos“ ne isznaikino jo misli.—

Ir taip, broliai, teisybė nešus. Nors vargas, ir priespauda ir neapykanta tamsunų yra dale jos skelbėjų, — tamsybė isznyks, o teisybė gaus virszų!—

Stasys.

ENDRIUS GODIN.

(PAGAL B. LIMANOVSKI.)

Svarbiausiu nūpelnu Fourier'o mokslainės — buvo atkreipimas akių ant naudos visūmeniszkos naminės gaspadorystės. Jau 1829 m. mergė Vitrolles padavė užmanymą visūmeniszkių namų (Maisons communes). Karolis Harel tame dalyke paleidė akvą veikalą po antraszu „Ménage Sociétaire ou Moyen d'augmenter son bien — être en diminuant sa dépense“. Bet prakilniausiai naminės gaspadorystės klausimą, taip teoretiszkiškai kaip ir praktiszkiškai, iszriszo garsus ir abelnai gerbiamas įsteigtojas „familisterio“ Guisej (Aisne), Endrius Godin—Lemaire.

Gimė jis 26 sausio 1817 m. kaime Esquėheries, Aisnes departamente, Prancuzijoje. Tėvas jo buvo bėdnas amatninkas, kurs sunkiai dirbant, kūne tikt iszmaitinti

giminę savo suspėjo. Endrius nū 8 iki 10 metų mokinosi kaimo mokslainėje, o paibaigęs ją lavinosi pas tėvą amato. 17 metų senumo jis pradėjo savo darbininkiszkią kelionę Prancuzijoje. Per szeszius metus tęsesi ta kelionė, kurioje Godin su sunkiu sunkiu darbininko likimu susipažino. Parzyjuje susineszė jis su iszpažintojais įvairių socialistiszkių teorių, kaipu tai su Viktoru Considerant, Ipolitu Renaudu, Tousseneliu ir kitais. Su visu žingeidumu skaitė jis viską, ką apie socializimą raszyta buvo. Sugrįzėš į tėviszką sodžių, Godin apsiwedė su amatininko duktere. Gavęs 4.000 frankų kraiczio, su tūm menku kapitulu įsteigė fabriką geležinių kakalių. Per ilgą laiką pats fabrikantu ir darbininku budamas, iszrado jis naują budą dėl dirbimo kakalių, kurie daug pagarsėjo. 1846 m. dirbo pas jį jau 13 darbininkų o matydamas didį fabriko ugį, perkėlė jį į Guisės miestelij. Nū to laiko pabirkas jo buvo pirmu sviete. Godin socialistiszkiems savo persiliudyjimams vienas, su dšnia ranka szelpė Fourieristų užnamumus ir turtingu pastojes 1851 m., dėl isteigimo „phalansterio“ Taxas, dovanuoja 100 000 frankų. 1871 m. buvo jis į parlamentą iszrinktas, bet persitikrinęs, kad czia daugiaus už szalninkyszkių reikalus, ne-gu už tautos gerovę kovoja, atsitraukė nū to urėdo ir sausio pradžioje 1888 m. prastojęs vienintelij sunų, nepoilgo, nės 15-to mėnesio ir pats pasimirė.

Ant Fourier'o mokslo bei jo „phalansterio“ pasirėmęs, Godin 1859m. Guisej pradėjo statyti darbininkų palocių, kurį „familisteriu“ praminė. Dėl to mierio kėne visas garsesnes darbininkų naujokynes Belgijoje aplankė. Per keliolikią metų budavota rumą o kasztai jo vieną milijoną frankų pasiekė. 1861 m. viena jo dalis

buvo gatava ir viena darbininkų dalis czia apsigyveno. 1871 m. Godin paleido veikala: „Solutions sociales“, kuriame placziai „familisterio“ uždavimą ir savo draugijiszkas pažvalgas apreiszke. Anot jo „netikt isdirbimas ir padalinimas bet ir suvartojimas gero susiorganizavojimo reikalauja. Produkcijos ugis priguli nū geros dirbtuvės organizacijos. Geras darbininko gyvenimo suorganizavojimas užtikrius jam gerą buvį. Isz vienos pusės — czodyjimas; isz kitos vėl — organizacija, dūs darbininkui tą, ką bagotystė dūti gali. Draugijos stovis apsirieszka pagal apsigyvenimo budą. Laukiniai žmonės ir benamų apsidavo; szėtros skerdzijų gyvenimui atsakydavo; pavienis namas atsako menkam industrijai, menkam ukiszkam gyvenimui ir amatininkystei. Unitariszkoji architektura tinkama bus dėl organizacijos didžios pramonės ir didžios ukiszkos kultūros. Naujos gadyinės budavonės uždavimu turi buti, idant darbininkui dūti viską, kas reikalinga. „Familisteris“ turi buti sveikas ir tinkamas dėl gyvenimo“. „Familisteris“ Guisej yra darbininkiszku palocium. Guli jis puikiame darže ir apima privatiszkas stubas, publiszkas sales, mokslaines, teatra, kudikių sales, restauraciją, virtuvę, maisto ir drabužių krautuves, magazinus ir tt. Vandū ir gazas randasi visur. Darbininkas už menką užmokestį palocių atranda viską. Turi jis skaitintyczią, kningyną, teatra, koncertus ir tt.

Dėl kudikių auklėjimo „familisterije“ Godino parupinta du atskyrų ruimu. Apima jūdu sekanczius skyrius: 1). „la nourricerie“ — dėl kudikėlių nū užgimimo iki 28 mėnesių; 2). „le pouponnat“ — dėl kudikių iki 4 metų; 3). „le bambinat“ — dėl vaikų nū 4 — 6 metų; 4). menką mokslainę arba treczią kliassą — dėl vaikų nū 6

— 8 metų; 5). antrą kliassą — dėl vaikų nū 8 — 10 metų; 6). pirmą kliassą, kurioje mokinasi vaikai nū 10 — 13 metų; 7). augsztesnius kursus — dėl tų, kurie gabumą apreiszkia; 8). pradinį mokslą amato dirbtuvėse, pagal paties iszsirinkimą amato. Augnimas ir mokslas už dyką; nū 6 metų mokslas yra priverstinas. Mokinasi 400 kudikių; mokintojų yra 16. Pirmame skyriuje „la nourriceriej“ kudikėliai pasilieka per dieną ir naktį; motynos gali kožnoje valandoje ateiti papenėti kudikius.

„Familisterio“ vyriausybė susideda isz jo gyventojų iszrinktų. Jame nėra tarnų o yra tikt patarnavimas publiszkas paleiui.

Godin yra szalininku sutautinimo kapitolo ir darbo arba dalyvumo darbininkų pelnėse isz produkcijos. Jis reikalavo įtaisymo įrėdnės: 1). užvirtinimo visų reikmenių ir mokeszcio tiems, kurie jau dirbti negali; 2). apsisaugojimo nū ligos priepūlio ir 3). įsteigimo fondo ant daktaro ir vaistų. Jei darbininko giminė isz uždarbio iszsinautinti negal, tūmet įrėdnė apkravusi, moka jai dėl gyvasties užlaikymo sumą reikalingą.

Godinui mirus, „familisterio“ vadovystę apėmė jo naszlė, pažinstama isz dorybės ir augsztos inteligencijos, pone Mare Godinienė.

Godin nū 1871 m. vedė karsztą socialistiszką propagandą. Iszleidė jis kelius prakilnesnius veikalus ir didį skaitlių menkesnių broszurų. Isz tų garsesnė: „Etudes Sociales“. Nū 10 metų per jį uždėtas, iszeina nedėlinis laikrasztis: „Le Devoir“ isz pradžios Denando o paskui Rouanete rėdomas.

Sarancziukietis.

ISZ DARBININKISZKO, SOCIJALISTISZKO IR ANARKISTISZKO JUDEJIMO EUROPOJE.

Maskolija. Už susineszimą su garsiu maskolizšku revoliucionierium Burcevu, areštavota atvykusius studentus: Novikovą isz Berno (Šveic.) universiteto ir Nussenbaumą bei Hanžį isz Zuriko visų tūncijos. Kijavos karės sušas apsudyjo Novikovą ir Hanžį ant 3 metų Vologdos rėdybą. Nussenbaumas, žydas, Novickio žandarų kankintinis, Kijavos kalėjime gausimisizma proto. Tarpe kitų Kijavos kalėjime randasi: A. Vassiljev, Zuriko universiteto mokintinis ir Rosenstein isz Berlino studentas. Zandarai sugavo abu ant ružeziavų ir suaresztavojo. Du studentu Anosovų, už kningelių platinimą žmonių tarpe, Kijave ant 2 metų po policijos priežiura apsudyti. Zagorzėje, Nivkoje (5,000 žmonių) ir Zdunskoje Voloje (Lenkijoje) kilo darbininkų straikai. Zaverce krata atsibuvo pas darbininkus.

Maksvoje apsudyti socialistai ir, narodovcai: 1. Turkovskis, areštavotas Aachene (Vokietijoje), 4 metus kalėjime Kreste persėdėjęs, apsudytas ant 5 metų Jakutų žiame; 2. Stanislovas Kassius, areštavotas Lvave (Austrijoje) ir Maskojai iszdūtas, — apsudytas ant 5 metų Kresto ir 5 metų rytinės Siberijon; 3. Jemeljanzenko ir 6. Trusziene: ant 8 metų rytinės Siberijos; 7. Iziumzenko — ant 3 metų priversto batalijono bei 3 metų į Tobolsko rėdybą; 8. L. Hinczuk; 9. R. Hinczukiene (pati) ir 10. Rozanov — ant 5 metų ryt. Siberijos; 11. Kaszynskis — ant 3 metų vakarinės Siberijos; paskui lenkai už socialistiszką „Proletarijato“ dalykus: 12. Bekrycz, 13. Kicinskis, 14. Szedlich ir 15. Trubeckis — ant 5—8 metų rytinės Si-

berijos bei 16, Czupurny — apsudytas ant 5 metų į Jakutską. Radome, Lenkijoje praplatinta darbininkiszkas proklamacijos. Varszavoje atsibuvo areštavojimai: sugauta Matraszeką ir tris ypatas.

Vokietija. Stoker Berline, po iszvyjimui jo isz konservatyviszkos szalininkystės, įstojo į krikščioniszkai socialistiszką partiją — kaipo jos vadovas. Visoje Vokietijoje laukiama abelas kriaučių straikas. Mirusis Berline socialistų vadovas Singer, visą savo didį turtą užrašė social—demokratiskajai szalininkystei. Moabite, antrą sykį ir tai keliose vietose viename laike, pasinaujino ugnis. Padegtoje vietoje rasta dvi skrynes su patronais. Didelė baimė.

Skaitlius ypatų už ciesaoriaus įzeidimą apskųstų buvo: 1889 m.—483; 1893 m.—591, 1894 m.—622. Skaitlius jų 1895 m. pasidaugino be palyginimo. Kriaučių straikas kilo visoje Vokietijoje. Berline laikomas buvo jų susirinkimas. Dalyvavo 15.000 kriaučių. Ciesoriui laike jo kelionės Berline, į karietą įmesta numerį laikraszcio „Vorwaerts“. Metėją areštavota. Viennos satyriszkas socialistiszkas laikrasztis „Gluehlichter“, per kanclerį tapė Vokietijoje uždraustas.

Austrija. Viennoje kilo kriaučių straikas. Reikalauja pagerinimo buvio. Viennoje įvyko bedarbių darbininkų susirinkimai ir demonstracijos. 10 metinę szventę pakorimo socialistų Varszavoje: Kunickio, Bardovskio, Ossovskio ir Pietrusinskio iszkilmingai apvaiszciojo darbininkai Lvave ir Krokavoje. Laikyta susirinkimas, isztarta daug kalbų ir giedota: „Raudoną vėliavą“. Valdžia policiją ir kariumenę parėngė. Lvave už ciesaoriaus įzeidimą suaresztavota E. Voiciechovskį — darbininką. Isz priezasties

Austrijos ministerių prezidento Badenio į Lvovą atvykimo, darbininkai su užklausimu: „Kas girdėt su mūsų abelna tiesa balsavimo?“ suszaukė seimą ir sudarė milžinišką demonstraciją. Szaukta: „Szalin su Badeniu!“ Policiją ir kariumenę sumobilizūta. Ant gatvių kilo musztynės bet areztavojimų nebuvo. Subėdnėjusieje Galicijos sodiečiai bėga į Braziliją.

Viennoje, isz priezasties rinkimo naujos reformos apgarsinimo, atsibuvo darbininkų susirinkimas. Dalyvavo socialისტiski kandidatai: Pernerstorfer ir d-ras Ellenbogen. Krokavoje kresta pas 3 universitėto studentus, Kolomyjoje laikomas buvo rusinų radikalškos draugystės „Narodna Vola“ susirinkimas. Dalyvautojų buvo 900. Bylojo d-ras Danilovicz bei d-ras Trylovski.

Vengrija. Tarpe žiamėsnų žūgūnės urėdninkų apsiereiskia milžiniškas socialistšzkų idejų prasiplatinimas. Žūgūnės direktorius nusprendė, dėl sustabdymo to judėjimo daryti ką galima.

Budapėszte atsibuvo keli darbininkų susirinkimai. Ant staliorų susirinkimo kilo sumiszimai. Atvykusi policija areztavojo daugumą dalyvautojų.

Serbija. Belgrado „skupezinoj“ apskundė Pavlovicz serbiszką social—demokratšzką laikrasztį, kuris bara Maskoliją ir ragina, idant caro karunavojimo dienoje mesti bombas. Užklausė jis, ko dėl randas nesukonfiskavoja tą laikrasztį. Ministeris atsiliepė, kad randas nubaus redaktorių.

Pazįstamas Jakobsohn, maskoliszku nihilistu apszauktas, kurs savo laike daug apie Maskolijos elgimąsi Bulgarijoje paraszęs buvo, tapė Belgrade areztavotas ir turi buti Maskolijai iszdūtas.

Turkija. Armėnų gintuvė Zeitum

pasidavė turkams.

Apie Turkijos padalinimą raszo balsiai. Dersime kilo muszis kurdų su turku kariauna. Isz Karadagho Maskolijos armėnai perėję rubežių, užpūlė ant dviejų citadėlių ir Vano vilajete sumiszimus iszszaukė. Stambule nakties laike suareztavota 12 ypatų—apicierius; 2 tapė nužudyta.

Portugalija. Pirm Jeyces namo, skelbėjo, buk darbininkas, kurs į karaliaus karietą metė bombą, — beprociū yra padėta bomba. Areztavota 57 anarkistus. Lisabone, laike karaliaus kelionės, vienas anarkistas metė akmeniu į jo karietą. Sužeidė adjutantą. Suareztavotasis suszuko balsiai: „Tegyvūja socialistšzkoji revoliucija!“

Belgija. Gandavos vyskupas draudžia vierniemsiems skaityti krikščioniskai — socialistšzkus laikraszczius. Isz priezasties karaliaus įzeidimo per socialistus, Brukselės parlamente kilo sumiszimai.

Prancuzija. Senate priimta įstatymą uždraudžiantį rando darbininkams prigulėti prie socialistšzkų ryszų.

Carmauxe į miesto rodą iszrinktas socialistas Souliė.

Anglija. Tarptautiszkas socialistų kongresas atsibuvo 27 vasario. Laike tame įvyko ekspliczija anglekasyklose Cardiffe, pražuvo 90 darbininkų.

Saranciukietis.

NAUJAS KATEKIZMAS,

BE KURIO ŽMOGUS NEGALI BUTI ISZGANYTAS. Klausimas. Kodėl mes nevadiname kuningą motyna, rodosi kad tas pritiktu geriaus, nės jojo ilgi skvernai kaip motynų, ir perstato motyną szv. bažnyčią?

Atsakymas. Del to, kad kuningų trumpai nukirpti plaukai.

Kl. Ką kuningai turi labai ilgą?

At. Pirniausiai skvernus, antra prakeiktus monus dėl prigavimo žmo ir iszvylijimo piningų.

Kl. Kam kuningo virszugalvis praskustas?

At. Idant po smert vieszpats dievas galētu pažinti tarp kitų latrų, kad szis buvo ant žiamės paszvestas latras.

Kl. Koku budu vieszpats dievas pažins kuningą po smert katro plika makaulė?

At. Jijj velnias parodys jam su pirsztu, kaipu savo draugą.

Kl. Ko kuningas labiaus bijosi, dievo, velnio, ar perkuno?

At. Nei vieno isz jų nebijo anei biskj, tik bijosi mokslo ir bedievių.

Kl. Ko kuningas labiaus neuzkenczia?

At. Valnamanių, kurie parodo jo nelabus darbus parapijonams.

Kl. Ką kuningas labiaus myli: bažnycią ar dievą?

At. Kuningas dievą pasinaudoja kaipo ramstj, j bažnycią eina dėl geszefto o myli labiaus savo jauną skaiscią gaspedinėlę.

Kl. Kas yra didziausiu maisztininku?

At. Lietuviszki kuningai yra didziausiais maisztininkais, nes nelaiko per gaspades lietuvaiczių, tik aires, pruses, arba lenkes (kaip visur matyt), dėl sunaiszymo ir suterszimo kraujo.

Kl. Kokia geriausia yra gydykla dėl pataisymo musų sugedusių kuningų?

At. Nukirtimas mėnesinės algos ir aprubežiavimas akczjžės ant jųjų tavorų. Masionis.

INEK RICE

Lietuviszkas kalvis visokj sillesoriszką darbą ir viską kas tik prie kalvio priklauso kogeriausiai padaro. Jo kalvė randasi pagal Delczkatalikų bažnycią — tarp Coal ir Line str. Shenandoah Pa.

J. LIETUVNIKAS

MINERSVILLE Pa. Gavo patenta ant karczemos savo name — užlaiko skanliausią alų ir likierus ir pirmos kliasos cigarus; o teipo-gi pas jį yra labai priimni vieta del užeigos, nes yra geras žmogus; užtai lietuvjai atsilankykite pas savąj;

ANT PARDAVIMO

NAUJAS DRUCSZTORIS (APTIEKA)

Labai gražioje vietoje ant didesės ulyczios, kurloje randasi visoki aptiekoriszki, szvieži tavorai, nės aptieka neseniāt įtalsyta. Priežastis pardavimo, kad locnininkas nor iszvažiūti. Velytina butu dėl lietuvio arba lenko, nės pas mus Shenandoryje dar to biznio nekas isz lietuvjų nelaiko. Noriatleje daslžinoti raszykite ant szio antraszo:

J. M. MEDALIS SHENANDOAH, Pa.

ATEIKITE PAS

KRAMER BROS.,

Visiems zinomus drapanų pirklius.

Jų yra didziausia puikiausų drapanų krautuve.

Pardūda geriausias drapanas už pigiausia prekę

325 LACKAWANNA Ave. SCRANTON Pa.

DIDELIS NAUJAS SZTORAS MEBELIU

VALENTINAVYCZIAUS

ant

416 PENN Ave. SCRANTON Pa

Sztore užlaiko dėl pardavimo visokius relkalingus | namus daigtus, kaip tal lovas, springsus, kreses, kanapas stalus, peczius ir tt. puikiausius daigtus pardūda už pigiausia preke, ir viską | namus nugabena.

SCHMULKIE HINERFELD

Siuncziu piningus | visas dalls svieto, teslog | namus. — Pardūdu LAIVAKORTES ant geriausių linijų, kaip per HAMBURGA, BREMA ir kitas visų dalių svieto linijaa.

Taipgi pardūdu peczius ir visokius naminjus daigtus.

318 PENN Ave,

SCRANTON, Penn'a,

HOTEL MARTINS'

Pritaikau gerą alų, arelką, vyną, cigarus.
Taip-gi nakviniu kellaujančius.

235 PENN Ave,
SCRANTON, Penn'a.

** SALIUNAS **

J' NAUJUNO

ANT N. WEST Uliczios No 234
SHENANDOAH, PA.

Vyrai! yra tai smagi vieta dėl užėigos
o kas svarbiausiai, kad puikius gerimus pri
laiko stiklus taip-gi mylžiniszkus dūda.
Apė cigarus cigarus nėra ką sznekėti, nės
jie patys giresi. Vyrai neužmirszkit pas
savo atsilankyti!

Czion yra linksmiausia vieta dėl užėigos,
nes ir adventai su gvyėue susikabine szoka.

! SENAS DRAPANAS PADARAU NAUJOMS!

Iszvalau, farbūju ir prosinu drapanas
vyrų ir moterių, taip gi taisau

už pigiausią prekę į trumpiausią laiką.

S. SEGAL

419 PENN Ave, SCRANTON, Pa.
(SZAŁE APTIEKOS Dro SZLIUPO.)

SALIUNAS

716 W. LACAVANNA AVE, SCRANTON, PA.

Uzlaikau gerus, szviezius ir sveikus
gėrimus; laikau gerus cigarns ir užkandj.
Lietuviai atsilankykite pas mane.

M. SZARAK

LETUVIZSKA GROSERNE

WHOLESALE and RETAIL

Visados uzlaikau gerus, szviezius ir svelkus
valgomus daigtus.

MORRIS GLATT

200-202. S. Eataw Str. BALTIMORE, Md.

J.T. F. HRENHOLT

Siuncziu PININGUS į vlsss dalis svieto, tieslok
namus,— Pardūdu LAIVAKORTES ant geriausių
linijų, kaip HAMBURG AMERICAN PACKET Co,
EXPRESS REGULAR, BALTIJOS, RED STAR ir
visų kitų linijų.

321 PENN Ave.

SCRANTON, Pa.

Dr JAMES STEIN.

Gydo vien tik ligas: akių, ausų, nosies ir gerklės.

Adynos offiso:

9 iki 12 priesz piet,

1 iki 4 po piet,

7 iki 9 vakare.

204 WYOMING Ave.

SCRANTON, Pa.

27. IX 95

DIDELIS LIETUVISZKAS

HOTELIS,

316 Penn Ave., SCRANTON, PA.

Kuriame laikau visokius gėrymus ir už
kandzius, o podraugei pardūdu laivakor
tes (szipkortes) ant geriausių laivų ir sian
cziu piningus į visas szalis svieto kūdūpi
giausiai.

Taipogi reikale, kiekvienam dūdu prietelliszką rodą
Jūsų Vlenžemis

Pet. Lipaviczius.

E. B. CARNELL & CO.

1336 PROVIDENCE ROAD,

SCRANTON, PA.

Daro gerus cigarus ir visokius gatun
kus cigarety įpatingai Maskoliszksūsulė
(su munksztukeliais).

M. SCHWARTZKOPF,

WHOLESALE krautpye visokių naminių ir isz
užrubės pargabentų gėrymų, kaip:

WINO, LIKERIU, BRENDEIS, GI-

NES, ir kitokių gėrymų.

Pardūda geriausę artelką: BLUE STAR MONO-
GRAM WHISKEY.

243 PENN AVE, Cor. LINDEN Str. SCRANTON Pa.